

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka ve věci žalobce: **L. E. U. B.**, zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, náměstí Svobody 50, Sušice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2025, čj. OAM-1659/ZA-ZA11-P09-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 5. 2025, čj. 21 Az 5/2025-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce, občan Venezuely, podal dne 9. 12. 2024 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný shledal, že žalobce neuvedl oproti původní žádosti žádné nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, proto opakovanou žádost rozhodnutím ze dne 30. 1. 2025 posoudil jako nepřipustnou a řízení zastavil [§ 10a odst. 1 písm. e) a § 25 písm. i) zákona o azylu].

[2] Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil žalobou u městského soudu. Ten se ztotožnil se závěry žalovaného a žalobu zamítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Uvedl, že kasační stížnost je přijatelná, neboť městský soud v rozporu s judikaturou neposoudil, zda jsou změny v zemi původu relevantní z hlediska humanitárního azylu či doplňkové ochrany. K samotným kasačním důvodům sdělil, že žalovaný i městský soud v opakované žádosti uznali existenci nových skutečností. Následně se zabývali tím, zda jsou tyto skutečnosti azylově relevantní. Podle stěžovatele není takový postup správný. Jsou-li v řízení přítomny nové skutečnosti, má žalovaný považovat žádost za přípustnou a věcně ji posoudit. Žalovaný však namísto toho řízení o žádosti zastavil. Městský soud následně přistoupil k meritornímu přezkumu žádosti, ačkoli předmětem sporu byla její (ne)připustnost. Poté potvrdil rozhodnutí žalovaného, které však bylo nepřezkoumatelné, neboť se nezabývalo vlivem nových skutečností na možnost udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany. Ani městský soud tuto otázku neposoudil.

[4] Tvzení žalovaného a městského soudu, že se situace ve Venezuele zklidnila, je v rozporu se zjištěným skutkovým stavem. Ze zpráv plyne, že situace je nadále vyostřená. Stav v zemi původu bylo zapotřebí zkoumat důkladněji. Podle zdrojů, na které stěžovatel odkazoval v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, Madurov režim nadále zesiluje svou moc. Dochází k plošnému sledování obyvatel a zatýkání, a to včetně mladistvých a dětí (to konstatovala i zpráva Landinfo). Vládní režim cílí i na osoby, které nemají s protesty nic společného. Situace stěžovatele je složitá i proto, že jeho otec se vůči režimu aktivně vymezoval a organizoval protestní pochody. Tato okolnost nebyla posouzena ve světle změn, které v zemi původu v létě 2024 nastaly. Venezuela navíc čelí humanitární krizi.

[5] Žalovaný popřel oprávněnost podané kasační stížnosti. Stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádnou novou relevantní skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[6] Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/202-28, body 11-12).

[7] Hlavním účelem opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl bez vlastní viny uplatnit v předchozím řízení. Zpravidla se přitom může jednat např. o změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65, či ze dne 27. 6. 2019, čj. 6 Azs 15/2019-26, bod 14).

[8] Stěžovatel namítl, že shledá-li správní orgán, že opakovaná žádost obsahuje nové skutečnosti, je nutné ji meritorně posoudit a rozhodnout, zda se mezinárodní ochrana uděluje či neuděluje.

[9] Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které*
a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a
b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a (důraz připojil NSS).

[10] To jinými slovy znamená, že správní orgán musí v případě opakované žádosti o mezinárodní ochranu posoudit, zda u žadatele nastaly nové skutečnosti či zjištění, které nebyly zkoumány v předchozím řízení a zároveň které svědčí o tom, že by žadatel mohl být v zemi původu vystaven pronásledování nebo že mu tam hrozí vážná újma. Zdůrazněná pasáž je v nyní posuzované věci stěžejní. Říká, že pro věcné posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu (tj. pro její přípustnost) nepostačuje, pokud cizinec uvede (případně v řízení vyjdou najevo) nové skutečnosti. Současně musí být splněna též podmínka, že tyto skutečnosti jsou relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, resp. slovy zákona, že nové skutečnosti svědčí o tom, že by stěžovatel mohl být v zemi původu vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu tam hrozila vážná újma podle §

pokračování

14a téhož zákona (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 8. 2019, čj. 5 Azs 218/2017-44, bod 30, či usnesení NSS ze dne 17. 10. 2019, čj. 9 Azs 232/2019-48, bod 11).

[11] Stěžovatel během řízení o své první žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 22. 12. 2022 popsal proces, během kterého se snažil zlegalizovat svůj pobyt v ČR. V té době se nemohl vrátit do Venezuely, neboť jeho otec byl unesen policií, jelikož protestoval proti vládnímu režimu. Výhrůžky unesení a zabití platily i pro stěžovatele, protože je jeho syn. Otec následně odjel se svou ženou do Španělska, kde mu byla udělena doplňková ochrana. Stěžovatel žije od roku 2015 v ČR, proto mu při návratu hrozí, že mu bude zabaven pas a bude uvězněn. V zemi původu již nemá žádné zázemí. Žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 3. 2023 dospěl k závěru, že stěžovatelova situace neodůvodňuje přiznání žádné z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný se v uvedeném rozhodnutí zabýval i tvrzenými politickými aktivitami otce stěžovatele. Zjistil přitom, že mu nebyl ve Španělsku udělen azyl ani doplňková ochrana ve smyslu práva EU, nýbrž pouze povolení k dočasnému pobytu ve Španělsku z humanitárních důvodů na základě speciální národní legislativy Španělska. Španělské ministerstvo vnitra v rozhodnutí, které stěžovatel doložil, jasně uvedlo, že otec ve Venezuele netrpěl žádným azylově relevantním pronásledováním či výhrůžkami a toto ani netvrdil. Žalovaný se pečlivě věnoval též tvrzením stěžovatele, podle nichž mu v případě návratu z ČR hrozí ztráta pasu a věznění. Podle žalovaného jsou nevěrohodná. Stěžovatel nepatří mezi sledované občany Venezuely a nikdy neměl žádné problémy politického charakteru (více viz str. 8-9 rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 3. 2023). Rozhodnutí žalovaného o první žádosti stěžovatele bylo potvrzeno Krajským soudem v Brně v rozsudku ze dne 30. 4. 2024. Kasační stížnost podaná proti tomuto rozsudku byla usnesením NSS ze dne 21. 10. 2024 odmítnuta pro nepřípustnost.

[12] V nyní posuzované žádosti stěžovatel uvedl, že stále platí to, že mu bylo vyhrožováno kvůli protirežimním aktivitám otce. Nově se však nemůže do země původu vrátit též kvůli změně situace ve Venezuele po prezidentských volbách v létě 2024. Žalovaný shledal, že stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti relevantní ve smyslu § 12 a § 14a zákona o azylu. Ohledně tvrzeného vyhrožování otci stěžovatele odkázal na své rozhodnutí o první žádosti. K prověření změny situace ve Venezuele si žalovaný vyžádal následující podklady: Informace OAMP – Venezuela – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 12. 12. 2024 a Informaci norského Centra informací o zemích původu (Landinfo) – Venezuela – Situace po prezidentské volbě ze dne 10. 12. 2024. Poté usoudil, že změna situace ve Venezuele související se znovuzvolením Nicoláse Madura prezidentem nezdůvodňuje potřebu opětovně věcně vyhodnotit azylový příběh stěžovatele. Žalovaný připomněl, že stěžovatel nebyl ani není nijak politicky aktivní a proti tamnímu režimu se nikterak neprojevoval.

[13] Žalovaný si počínal správně. Byť lze v jeho postupu spatřovat kroky shodné s meritorním posouzením žádosti o mezinárodní ochranu, nelze jej za něj zaměňovat. Žalovaný si logicky potřeboval ověřit, zda nově tvrzené skutečnosti jsou v případě stěžovatele azylově relevantní (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, čj. 1 Azs 43/2009-66, č. 1956/2009 Sb. NSS, bod 26). Postupoval tak v souladu se smyslem citovaného § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[14] Žalovaný dostal též povinností kladeným judikaturou na odůvodnění rozhodnutí (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, body 18-19). V tomto ohledu NSS koriguje mylný závěr městského soudu, podle kterého se žalovaný nezabýval možností udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Ze správního rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný v případě stěžovatele vyloučil

hrozbu vážné újmy (str. 7 dotyčného rozhodnutí). Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí jako celek, tedy včetně možného udělení doplňkové ochrany, jeho dílčí pochybení tedy nijak negativně nezasáhlo do práv stěžovatele.

[15] NSS zdůrazňuje, že v případě opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany nemá žalovaný při posuzování její přípustnosti povinnost zkoumat, zda nové skutečnosti svědčí ve prospěch udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, avšak může tak učinit (shledá-li důvody zvláštního zřetele hodné) podle § 11a odst. 4 téhož zákona. V přezkoumávané věci žalovaný nepochybil, pokud toho nevyužil. Podstatné je, že se situací stěžovatele zabýval, a to v rozhodnutí o první žádosti o udělení mezinárodní ochrany (srov. usnesení NSS ze dne 24. 1. 2024, čj. 7 Azs 273/2023-25, bod 17).

[16] NSS nesouhlasí ani s tím, že by ve věci byl nedostatečně zjištěn skutkový stav. Závěry učiněné žalovaným a potvrzené městským soudem odpovídají dokumentům založeným ve spise. Situace ve Venezuele se vyostřila v souvislosti s prezidentskými volbami v létě 2024. Ve srovnání s tím lze nyní jistě hovořit o jejím zklidnění. NSS netvrdí, že Venezuela je aktuálně naprosto bezpečná země a nezpochybňuje tamní autoritářský režim, jenž s sebou přináší porušování základních lidských a občanských práv. Nic však nenasvědčuje tomu, že by tam právě stěžovateli v případě jeho návratu hrozilo konkrétní nebezpečí.

[17] NSS uzavírá, že v této věci nevystala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Městský soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51-53). Stěžovatel neměl v tomto řízení úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak toto právo náleželo, žádné náklady vymykající se z jeho běžné činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. srpna 2025

Ondřej Mrákota
předseda senátu